

AROOMTERAPEUDI KUTSESTANDARD

Nimetus kutsetunnistusel: Aroomterapeut, tase 6

A-osa KUTSEKIRJELDUS	
A.1. Töö kirjeldus	
Kutsealal on kaks kutset: Aroomterapeut, tase 6; Aroomterapeut, tase 7. Aroomteraapia on teraapiaviis, mille läbiviimisel kasutatakse destilleerimise või külmpressimise teel saadud genuiinseid autentseid eeterlikke õlisid ning eeterlike õlide lahjendamiseks õlirikaste taimede külmpressimisel saadud baasõlisid ja teisi sobivaid baasmaterjale. Aroomterapeut on spetsialist, kes tunneb kasutatavate õlide toimeid, indikatsioone ja kontraindikatsioone, valdab aroomteraapia meetodeid, sealhulgas aroomteraapilist massaažitehnikat ning oskab neid patsiendikeskselt kasutada. Tase 7 aroomterapeut on töötanud kutset omava aroomterapeudina vähemalt 5 aastat. Lisaks terapeuditööle osaleb ta eriala arendamises, teeb teavitustööd, tutvustab oma töövaldkonda ja kujundab aroomteraapia mainet: peab loenguid ja koolitab eriala spetsialiste, annab edasi teoreetilisi teadmisi ja õpetab praktilisi oskusi, juhendab ja nõustab kolleege. Ta kirjutab erialaseid artikleid ja raamatuid, teeb teaduslikku uurimistööd.	
A.2. Tööosad	
A.2.1 Patsiendilt anamneesi võtmine ja teraapia meetodite valimine 2.1.1. Patsiendi esmase seisundi hindamine. 2.1.2. Patsiendi küsitlemine ja patsiendi loo kogumine. 2.1.3. Küsitlusest kokkuvõtete tegemine ja teraapia eesmärkide püstitamine. 2.1.4. Töö eesmärkide ja sisu selgitamine patsiendile või tema lähedastele. A.2.2 Teraapia elluviimine, vahe- ja lõppkokkuvõtete tegemine ning dokumenteerimine 2.2.1. Patsiendi seisundi, sh tundlikkuse ja vastunäidustustega arvestamine teraapias. 2.2.2. Teraapia läbiviimine vastavalt valitud meetoditele. 2.2.3. Terviseprobleemi ülahoidvate faktorite leidmine ja väljatoomine ning soovitude andmine nende kõrvaldamiseks. 2.2.4. Oma tegevuse dokumenteerimine.	
A.3 Töökeskkond ja töö eripära	
Aroomterapeut töötab eraettevõtluses ja /või mujal liigitamata tervishoiualade valdkonnas (EMTAK kood 86909). Aroomterapeudi tööks on vajalik privaatne spetsiaalse sisustusega tööruum, soovitatavalt helikindlate seinte ja uksega. Tööruumis peab olema võimalus valguse reguleerimiseks. Tööruumis on toolid, laud, lamamisase ning lukustatav kapp, sest terapeut peab tagama oma töös kliendi andmete konfidentsiaalsuse. Joogivesi peab olema kättesaadav ning	

tualeti kasutamise võimalus läheduses.

Terapeudi tööaeg on paindlik, see jaguneb tööks patsientidega, iseseisvaks tööks ja enesetäiendamiseks. Töö on psühholoogiliselt pingeline ning toimub pidevalt muutavas keskkonnas, mis on tingitud klientide erinevatest probleemidest ja motivatsioonist.

A.4 Töövahendid

Eeterlikud õlid, hüdrolaadid, baasõlid ja teised sobivad baasmaterjalid. Õlilahuste, mähiste, kompresside ning inhalatsioonide tegemiseks vajalikud vahendid. Aroomimassaaži tegmiseks vajalikud vahendid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Kutse taotlejalt eeldatakse usaldusväärsust, hoolivust ja empaatiavõimet, analüüsi- ja koostöövõimet, loovust, paindlikkust, pingetaluvust ning asjatundlikkust.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Keskharidus, soovitavalt kõrgharidus.

Erialane ettevalmistus.

Meditsiinalased alusteadmised (Lisa 1).

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Aroomterapeut tase 7 kutse taotlemisel on vaja tõendada kompetentsid 1–6.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

1. Patsiendilt anamneesi võtmine ja teraapia meetodite valimine

Tegevusnäitajad:

1.1. Hindab patsiendi esmast seisundit (nahk, juuksed, jume, lõhn, keel, nägu, käsi, hääl, kõne, kehaasend, silmavaade, temperament jt).

1.2. Võtab patsiendilt anamneesi kasutades anamneesi võtmise tehnikaid.

1.3. Teeb küsitluse tulemustest kokkuvõtte; püstitab terapeutilise töö eesmärgid; valib sobivad meetodid ja koostab teraapiaplaani, lähtudes saadud teabest.

1.4. Selgitab töö eesmärgi ja sisu patsiendile või tema lähedastele.

Teadmised:

- anamneesi võtmise tehnikad;
- teraapiaplaani koostamise põhimõtted.

2. Teraapia elluviimine, vahe- ja lõppkokkuvõtete tegemine ning dokumenteerimine

Tegevusnäitajad:

2.1. Teeb aroomteraapiat vastavalt valitud meetodile. Meetodina kasutab inhalatsiooni, hüdroteraapiat eeterliku õliga, kompresse, mähiseid, õli- ja lõhnasegude valmistamist patsiendile iseseisvaks kasutamiseks, eeterliku õli õhku piserdamist ja lõhnalampi ning aroommassaaži. Valib sobiva baasõli ja juhendab meetodite kasutamist.

2.2. Teeb aroommassaaži vastavalt aroommassaaži tehnikatele.

2.3. Valib eeterliku(d) õli(d) (ei kasuta jätkatud ja sünteetilisi õlisid) lähtudes patsiendiloost, õlide toimest, vastunäidustustest ning patsiendi lõhnatundlikkusest ja reaktsioonist lõhnale.

2.4. Arvestab õlide valikul terapeudi enda individuaalseid kontraindikatsioone.

2.5. Lahjendab eeterliku õli lähtudes eeterliku õli kasutamise reeglitest.

2.6. Annab soovitusi ja juhendab patsienti eeterlike õlide ohutuks kasutamiseks kodustes tingimustes.

2.7. Jälgib patsiendi reaktsioone. Analüüsib saadud teavet; teeb vahekokkuvõtte ning vajaduse korral korrigeerib teraapia kulgu.

2.8. Leiab terviseprobleemi ülahoidvad faktorid ning annab soovitusi ja juhendab patsienti tegelema oma tervise parandamisega ka kodustes tingimustes.

2.9. Dokumenteerib oma tegevuse (uuringu käik, tulemused, hinnangud, teraapiaplaan ja kokkuvõtted) kasutades korrektset erialaterminoloogiat ja eesti keelt.

Teadmised:

- eeterlike õlide toime, indikatsioonid ja kontraindikatsioonid (s.h kliendi vanus, füsioloogiline seisund);
- baasõlide toime, indikatsioonid ja kontraindikatsioonid;
- eetrelike õlide ja baasõlide säilitamismõõdud;
- eeterlike õlide lahjendamine ja annustamine;
- eeterlike õlide ladinakeelsed nimed, kemotüüp ja keemiline koostis, s.h teadmised terpeenidest, nende derivaatidest, nende toimest ja stabiilsusest ning teadmised muudest aroomsetest ühenditest, nende toimest ja stabiilsusest;
- eeterlike õlide taimse algmaterjali botaanika;
- eeterlike õlide väärkasutus (üledoseering, ebakvaliteetsed ja sünteetilised õlid, vale lahjendamistehnika, seepidine kasutamine, ravimitega koostoime mitte arvestamine jms) ja sellega kaasnevad ohud.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

3. Kutset läbiv kompetents

Tegevusnäitajad:

1. Arvestab kliendi individuaalseid iseärasusi, tema ealisi, soolisi, kultuurilisi, poliitilisi ja religioosseid erisusi ning nende mõju teraapiaprotsessile.
2. Suhtleb kliendikeskselt kogu teraapiaprotsessi vältel.
3. Lähtub oma töös konfidentsiaalsuse põhimõtetest ning tagab kirjalike märkmete ja digitaalsete andmete kaitstuse.
4. Tegeleb oma tööprotsessi analüüsimise ja enesehindamisega.
5. Lähtub oma töös kutse-eeetika nõuetest (Lisa 2).
6. Järgib kutsega seonduvaid õigusakte.
7. Mõistab oma erialase kompetentsuse piire.
8. Arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva erialase enesetäienduse ja eneserefleksiooni.
9. Vajadusel annab esmaabi.
10. Kasutab ühte võõrkeelt vähemalt tasemel B1 (Lisa 3).

Teadmised:

- inimese anatoomia ja füsioloogia alused (Lisa 1);
- inimese haigusõpetuse / patoloogia alused (Lisa 1);
- ravimiõpetuse alused (Lisa 1);
- üldpsühholoogia alused (Lisa 1);
- kutsealaga seonduvad õigusaktid.

ÜLDTEAVE

Kutsestandardi koostajad	Karl Muinast, aroomterapeut Marika Külma, Eesti Aroomteraapia Ühing Henno Nurmsalu, Sternum Koolitus Ülo Liivamägi, Täiend- ja Alternatiivmeditsiini Nõukoda
Kutsestandardi kinnitaja	TAM Kutsenõukogu
Kutsenõukogu otsuse number	TAM Kutsenõukogu protokoll KN20-1

Kutsenõukogu otsuse kuupäev	01.07.2020
Kutsestandard kehtib kuni	01.07.2025
Viide Ametite Klassifikaatorile ISCO-08	2230 Täiendmeditsiini ja loodusravi tippspetsialistid

Lisa 1 Aroomterapeudi meditsiinialased teadmised
Lisa 2 Aroomterapeudi eetikakoodeks
Lisa 3 Keeleoskuste enesehindamise skaala

Lisa 1 Aroomterapeudi meditsiinialased teadmised

Eesmärk on hinnata alusteadmisi meditsiinis:

1. inimese anatoomiast ja füsioloogiast;
2. haigusõpetusest / patoloogiast;
3. ravimiõpetusest;
4. üldpsühholoogiast.

1. Inimkeha anatoomia ja füsioloogia

- kudede ehitus ning funktsioonid;
- erinevate organsüsteemide ehitus ja funktsioonid:
 - katteelundkond e nahk,
 - tugi- ja liikumiselundkond e luud, liigesed ja lihased,
 - närvisüsteem, meeelundid (silmad, kõrvad, nina, keel),
 - ringeelundkond e süda, vere- ja lümfiringe,
 - immuunsüsteem,
 - hingamiselundkond, seedeelundkond, kuse-suguelundkonnad,
 - sisesekretoorsed näärmed.

2. Inimese haigusõpetuse / patoloogia alused

- iga elundkonna puhul käsitletakse enam levinud haigusi / patoloogiaid.

3. Ravimiõpetuse alused

- käsitletakse erinevaid ravimirühmi: erinevad ravimirühmad, ravimivormid ja manustamisviisid, ravimite toime, oskus lugeda ravimite spetsialistidele suunatud infolehti.

4. Psühholoogia alused

- koolkondade juures käsitletakse nende olulisemaid esindajaid ja ideid: biheiviorism, kognitiiv-psühholoogia, psühho-analüütiline psühholoogia, humanistlik psühholoogia, suhtlemispsühholoogia, arengupsühholoogia.

Lisa 2 Aroomterapeudi eetikakoodeks

- Meie kõrgeim eesmärk on terve, harmooniline ja õnnelik inimene.
- Me ei eelista ega tõrju kedagi tema soo, rassi, etnilise päritolu, usuliste tõekspidamiste, kultuuri või seksuaalse orientatsiooni tõttu.
- Me suhtume oma õpetajatesse austuse ja tänuga.
- Me suhtume austuse ja lugupidamisega oma kolleegidesse ja mõistmisega teistesse teraapiameetoditesse ja nende esindajatesse.
- Me tutvustame oma tegevusvaldkonda ja teenuseid laiemale avalikkusele hea maitse piiridesse jäädes ja ühingu mainet hoides.
- Me peame oma kohuseks osaleda oma eriala kutseorganisatsiooni tegevuses, esindada ja edendada oma eriala väärikalt.
- Lähtume terapeudi töös kutsestandardis sätestatud nõuetest.
- Me oleme teadlikud oma pädevusest, oskustest ja piiridest ning täiendame oma teadmisi ja oskusi järjepidevalt.
- Me tunnustame teiste inimeste erialast tööd ja originaalseid ideid ning tsiteerime neid oma publikatsioonides ja esinemistel teadustöödele kohaselt.
- Me austame Eesti Vabariiki ja tema seadusandlust.

Lisa 3 Keeleoskussüsteem

[Keeleoskuste enesehindamiskaala](#)